

بدون تیتُر

مجید عشقی

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار:

طبق مذاکرات، قرار است بورس کالای مشترک ایران و سوریه با همکاری مراجع ذی‌ربط در دو کشور تأسیس شود.

همکاری بازار سرمایه ایران و سوریه پس از امضای موافقت‌نامه دوجانبه میان سازمان بورس و اوراق بهادار و نهاد ناظر بازار سرمایه سوریه (SCFMS) در اردیبهشت ۹۴ در تهران وارد سطح جدیدی شد. در جریان مذاکراتی که میان نهادهای ناظر دو کشور صورت گرفت نقشه راه همکاری‌های بازار سرمایه دو کشور ترسیم شد و به دنبال تصویب این نقشه راه و در راستای اجرایی کردن آن جلسات متعددی در تهران و دمشق میان ارکان بازار سرمایه کشورمان از جمله توسط فرابورس و بورس کالا با نهاد ناظر بازار سرمایه سوریه و بورس دمشق و همچنین مقامات عالی‌رتبه سیاسی و اقتصادی آن کشور انجام شد. این تعاملات در یک‌سال گذشته به حدی از اهمیت رسید که به تأسیس دفتر شرکت بورس کالای ایران در دمشق منجر شده که به عنوان مرکز هماهنگ‌کننده فعالیت‌های بازار سرمایه دو کشور عمل می‌کند. همچنین آخرین تحول در این خصوص، نشست رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس کشورمان به همراه سیدلفته احمدنژاد، عضو دیگر این کمیسیون با عابد فضیله، رئیس نهاد ناظر بازار سرمایه سوریه و عبدالرزاق قاسم، رئیس بورس دمشق در جریان سفرویزر صمت و هیات همراه به سوریه است که در آن موضوعات متعدد در دستور کار بازارهای سرمایه دو کشور مورد بحث و گفت‌وگو قرار گرفت که در ادامه مقرر شد بورس کالای مشترک ایران و سوریه با همکاری مراجع ذی‌ربط در دو کشور تأسیس و راه‌اندازی شود. هم اکنون ۳۰ شرکت در بورس اوراق بهادار سوریه فعالیت دارند و حضور شرکت‌های ایرانی موجب عمیق شدن بازار سرمایه سوریه و همچنین کمک به فعالیت تولیدی این کارخانه‌ها و بنگاه‌های اقتصادی می‌شود.

بهنام نیک‌منش

معاون بازرسی ونظارت بر اتاق اصناف ایران:

قیمت مصوب هر کیلو مرغ ۳۱هزار تومان، هر کیلو مرغ منجمد ۲۰هزار تومان و هر شانه (۳۰تایی)

تخم مرغ ۴۳هزار تومان است. در پی تشکیل ستاد تنظیم بازار محصولات کشاورزی در وزارت جهاد کشاورزی، اتاق اصناف ایران به عنوان عضو اصلی ستاد تنظیم بازار انتخاب شد. قرارگاه امنیت غذایی ذیل این ستاد، هر روز برگزار می‌شود و با پیگیری‌های این قرارگاه شاهد افزایش رعایت قیمت مصوب مرغ و تخم‌مرغ در واحدهای توزیعی هستیم. افزایش عرضه، در پی افزایش نظارت بازرسان وزارت جهاد کشاورزی، وزارت صمت، اتاق اصناف و تعزیرات حکومتی بر مرغداران و ها و حلقه پیش از عمده‌فروشی تحقق یافته است. با نظارت بازرسان، مرغداری‌هایی‌توانند مرغ را بیش از زمان مقرر نگهداری کرده و باید به‌موقع به کشتارگاه عرضه کنند.

روح...لطیفی سخنگوی گمرک:

با رشد تولید و صادرات محصولات مرتبط با آهن از محصول نیمه تمام، انواع میله، شمش و صفحات آهنی یا

فولادی در هشت‌ماه نخست امسال بیش از ۴/۵ میلیارد دلار با بیش از ۲۵ کد تعرفه صادر شد که ۱۴/۵ درصد کل صادرات ۳۱ میلیارد دلاری کشور در این مدت را به خود اختصاص داده است. درکل سال ۱۱،۹۹ میلیون و ۶۷هزار و ۹۴ تن انواع محصول مرتبط با آهن و فولاد به ارزش سه میلیارد و ۷۳۵ میلیون و ۷۰۲ هزار و ۲۵۳ دلار صادر شده بود که دو میلیون و ۲۳۰هزار ۳۵ تن آن انواع سنگ آهن و محصولات آن به ارزش ۱۰۵ میلیون و ۵۹۵ هزار و ۶۸۸ دلار و هشت میلیون و ۸۳۷ هزار و ۵۹ تن آن محصولات مرتبط با آهن و فولاد به ارزش سه میلیارد و ۶۲۰ میلیون و ۱۰۶ هزار و ۵۶۵ دلار بوده است که کمتر از ۳ درصد ارزش کالای صادره سنگ آهن و مابقی محصولات نیمه تمام و نهایی بودند.

نصف عیدی کارگران را می‌دهند و بقیه را آخر سال می‌پردازند. برخی از اول زمستان شروع به پرداخت می‌کنند و پرداخت عیدی کامل به شرطی است که کارگر یک سال کامل برای کارفرما کار کرده باشد، وگرنه به ازای هر ماهی که کار کرده است به میزان یک دوازدهم عیدی سالانه یا به ازای هر روز یک ۴۶۵م عیدی را دریافت خواهد کرد.

منابع درآمدی بودجه

دولت‌ها درآمد‌های خود را از منابع گوناگون کسب می‌کنند. این منابع درآمدی باید به صورت شفاف در سند بودجه منعکس شود. میزان درآمد‌های حاصل از این منابع در شرایط مختلف، متفاوت است. از عوامل اصلی تعیین‌کننده هزینه‌های دولت، درآمد آن است. **مالیات‌ها:** از دیرباز مالیات‌همواره یکی از منابع درآمد دولت‌ها بوده و اکنون در اکثر کشورهای جهان یکی از ابزارهای مؤثر کسب درآمد برای دولت‌هاست. تغییر و تکامل شکل مالیات به وضع درآمدو سطح زندگی افراد جامعه بستگی دارد. به عبارت دیگر، مشخصات مالیات در هر کشور تابع شرایط اجتماعی و اقتصادی آن کشور است. در اکثر کشورها قانون مالیات به وسیله مجلس نمایندگان وضع می‌شود و در صورتی که عدالت مالیاتی مورد توجه قرار گیرد، مالیات یکی از ابزارهای مؤثر در رفع نابرابری‌های اقتصادی-اجتماعی است. مالیات‌ها براساس یک طبقه‌بندی، به دو نوع مستقیم و غیرمستقیم تقسیم می‌شوند. مالیات مستقیم مالیاتی است که به‌طور مستقیم از اشخاص حقیقی یا حقوقی دریافت می‌شود. مالیات غیرمستقیم مالیاتی است که به‌طور غیرمستقیم از اشخاص دریافت می‌شود. به این ترتیب که پرداخت‌کننده آن ضمن پرداخت وجه برای خرید کالای مورد نیاز خود، مقداری مالیات هم می‌پردازد. به بیان دیگر، قسمتی از بهای آن کالا مالیات غیرمستقیم است. در سند بودجه ایران درآمد‌های مالیاتی (اعم از مستقیم و غیرمستقیم) عبارتند از: مالیات بر شرکت‌های دولتی، مالیات بر شرکت‌های غیردولتی، مالیات بر درآمد، مالیات بر ثروت، سود بازرگانی، حق‌الثبت سفارش کالا، ۲ درصد بهای کالاهای وارداتی، یک درصد ارزش سیف کالاها، مالیات مقطوع اتومبیل، مالیات مقطوع سایر کالاها، مالیات بر فروش فرآورده‌های نفتی، مالیات علی‌الحساب بخش انرژی و سایر درآمد‌های مالیاتی. **واگذاری دارایی‌های مالی:** اگر منابع درآمدی هزینه‌های دولت را پوشش ندهد، این نهاد برای جبران کسری درآمد خود ممکن است وام بگیرد. استقراض دولت ممکن است از داخل کشور باشد یا از خارج کشور. البته استقراض با سایر درآمد‌های دولت یک تفاوت عمده دارد و آن این است که استقراض، درآمد مقطوع است و در آینده دولت باید آن را بپردازد. در شرایط فعلی که ایران در تحریم قرار دارد نمی‌تواند از این گزینه بهره برد. در سند بودجه ایران واگذاری دارایی‌های مالی که به گونه‌ای استقراض است شامل فروش اوراق مشارکت، استفاده از تسهیلات خارجی، دریافت وام طرح‌های عمرانی انتقالی، واگذاری سهام شرکت‌های دولتی، برگشتی از پرداخت‌های سال قبل و سایر واگذاری‌های دارایی‌های مالی است.

واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای: عمده درآمد بودجه عمومی دولت در ایران از طریق واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای که رقم اصلی آن را فروش نفت خام و فرآورده‌های نفتی تشکیل می‌دهد، تأمین می‌شود. البته ایران چند سالی است که در بحث صادرات فرآورده‌های نفتی نیز درآمد دارد و به نظر می‌رسد بخشی از ارزهایی که در اختیار دولت قرار می‌گیرد از این محل باشد. موارد دیگر درآمدی شامل استفاده از حساب ذخیره ارزی، فروش ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی، فروش و واگذاری اراضی، فروش ماشین‌آلات و تجهیزات، فروش اموال منقول و غیرمنقول دولتی و سایر واگذاری‌های دارایی‌های سرمایه‌ای است.

چاپ پول: در صورتی که درآمد حاصل از سایر منابع و استقراض هزینه‌های دولت را پوشش ندهد، بنا به درخواست دولت، بانک مرکزی مبادرت به انتشار اسکناس جدید می‌کند که تأمین‌کننده بخشی از هزینه‌های دولت است. از آنجا که رشد نقدینگی بدون پشتوانه تورم‌زاست کارشناسان معتقدند بخشی از تورمی که در جامعه تحمیل شده مربوط به چاپ پول بدون پشتوانه به منظور جبران کسری بودجه است. عبدالناصر همتی که از اوایل مرداد ۱۳۹۷ به ریاست بانک مرکزی منصوب و اوایل خرداد امسال برکنار شد، در مدت فعالیت خود ۲۶۹هزار میلیارد تومان پول پرقدرت چاپ کرد

و به پایه پولی اضافه کرد. ‏

اعلام کرد: در راستای اجرای مقررات ماده ۱۶۳ قانون مالیات‌های مستقیم، با اعلام بانک‌مرکزی نسبت به برقراری مالیات علی الحساب به میزان ۱۰درصد از فروش ارز آنها اقدام می‌کند. اشخاص مذکور مکلفانند با مراجعه به درگاه الکترونیکی سازمان به نشانی www.tax.gov.ir نسبت به ثبت‌نام اقدام‌کنند. در صورت ثبت‌نام نکردن به‌موقع و پرداخت مالیات در نظام مالیاتی، علاوه بر شمول مالیات و جرایم غیرقابل بخشش که از طریق عملیات اجرایی وصول خواهد

۲۶میلیون و ۵۵۴هزار و ۹۵۰ریال بود، بنابراین حداقل عیدی برای کارگران حداقل بگير که یک سال کار کرده‌اند، ۵۳ میلیون و ۱۰۹ هزار و ۹۰۰ ریال و حداکثر عیدی کارگران امسال ۷۹میلیون و ۶۶۴هزار و ۸۵۰ریال خواهد بود. پرداخت عیدی بستگی به شرایط کارفرما دارد، بعضی از کارفرمایان معمولاً در شهریور ماه به خاطر بازگشایی مدارس

حداقل عیدی کارگران چقدر است؟

فرامرز توفیقی، عضو شورای عالی کار می‌گوید: طبق قانون کار عیدی کارگران معادل دو برابر حقوق پایه است به شرطی که از سه برابر حداقل حقوق بالاتر نباشد، بر این اساس حداقل عیدی کارگران پنج‌میلیون و ۳۰۰هزار تومان و حداکثر هفت میلیون ۹۶۶هزار تومان است. با توجه به این‌که امسال حداقل حقوق کارگران برای یک ماه

در شرایطی که دولت چاپ پول و استقراض از بانک مرکزی را متوقف کرده چه منابعی می‌تواند کسری بودجه را تأمین کند؟

کاهش هزینه‌ها در برابر کسری بودجه

دولت بزرگ‌ترین بنگاه اقتصادی کشور است و طی سال‌های گذشته همین موضوع به پاشنه آشیل دولت تبدیل شده‌بود. از سال ۹۷ که ترامپ رئیس‌جمهور سابق آمریکا از برجام خارج شد، صادرات نفت ایران و فرآورده‌های نفتی کاهش یافت و وضعیت درآمدی دولت با مشکل مواجه شد. در کنار این موضوع، شیوع بیماری کرونا در جهان نیز تجارت جهانی را با اختلال همراه کرد و به زعم برخی کارشناسان، همچنان وضعیت قبلی حل نشده و بحران آن ادامه دارد. با تغییر رئیس‌جمهور کشورمان، سیاست‌های اقتصادی نیز تغییر کرد و تیم اقتصادی اعلام کرد روال دولت قبل را که برای کسری بودجه از بانک مرکزی کمک می‌گرفت، دنبال نمی‌کند. از این رو وزیر اقتصاد در مهر ماه اعلام کرد دولت بدون استقراض از بانک‌مرکزی کشور را اداره کرد و ظاهراً هنوز این روش ادامه دارد.

گروه اقتصاد

به منظور درک بیشتر کسری بودجه کشور، بودجه یک خانوار را در نظر بگیرید که درآمد کفاف هزینه‌ها را نمی‌دهد. به همین دلیل مجبور است از دوستان و آشنایان خود قرض بگیرد تا امورات خود را بگذراند. دولت هم برای جبران کسری بودجه از بانک‌مرکزی استقراض می‌کند که این قرض به دلیل بدون پشتوانه بودن آن، تورم‌زاست. هرچه این بدهی سنگین‌تر باشد، کنترل تورم سخت‌تر می‌شود. البته دولت راه‌های دیگری هم برای جبران کسری بودجه دارد. یکی فروش اموال مازاد و دیگری فروش اوراق دولتی است. این در حالی است که در قانون بودجه مصارف منابع حاصل از فروش اموال مازاد دیده شده و عملاً پولی باقی نمی‌ماند که بتواند کسری بودجه را بپوشاند. از سوی دیگر به دلیل نوساناتی که در بازار سرمایه اتفاق افتاده‌است، به نظر می‌رسد مردم تقاضایی برای سهام دولتی نداشته‌باشند. احسان خاندوزی، وزیر اقتصاد علت اصلی مشکل تورم را ضعف نظارت بر خلق پول بانک‌ها و سری بودجه‌ای می‌داند که دولت‌ها به آن دامن زده‌اند.

وی دراین‌باره توضیح داده برای بودجه سال آینده باید هزینه‌های جاری دولت برای مهار تورم کنترل شود و در عین حال باید سیاست‌هایی که محرک تولید است در پیش بگیریم. همچنین قرار است برای ثبات مقررات متغیرهای کلیدی در بودجه سال آینده فرمول قطعی داشته‌باشند. وی با اشاره به موضوع واگذاری ۱۱۰هزار میلیارد تومان سهام در بودجه سال ۱۴۰۰ گفت: قرار است این اوراق در اختیار سازمان تأمین اجتماعی و صندوق‌ها قرار بگیرد و درواقع یک نوع تغییر مالکیت

در دولت است و به طور مستقیم در بازار سرمایه عرضه نمی‌شود و تأثیر منفی در بورس نخواهد داشت.

تأمین کسری بودجه

وزیر اقتصاد درباره جبران کسری بودجه نیز اعلام کرده دولت در ماه‌های شهریور و مهر بدون برداشت از منابع بانک‌مرکزی که باعث ایجاد تورم خواهند شد، اقدام به تأمین مخارج خود کرده‌است. البته عبدالناصر همتی به این اظهار نظر وزیر اقتصاد انتقاد دارد و معتقد است دولت با ایجاد فشار مضاعف به بانک‌ها کسری‌های خود را جبران کرده که همان استقراض از بانک‌مرکزی محسوب می‌شود؛ ولی به صورت غیرمستقیم.

پیمان مولوی، کارشناس اقتصادی در پاسخ به محل تأمین مالی دولت طی دو ماه اخیر می‌گوید: کسری بودجه یک شبه پدید نیامده بلکه در طول سال‌ها ایجاد شده و از دولتی به دولت بعد منتقل می‌شود؛ بنابراین کسری بودجه دست‌اورد جمعی دولت‌ها بوده‌است. وی تصریح کرد: این‌که رئیس پیشین بانک‌مرکزی که رکورددار افزایش پایه پولی و افزایش نقدینگی هزار هزار میلیارد تومانی است، عملکرد مسؤولان جدید را نقد می‌کند، به آفتی در کشور تبدیل شده است. این‌که هر مسؤولی در دوران کاری خود، کاری از پیش نمی‌برد و بعد از اتمام مسؤولیتش به منتقد تبدیل می‌شود، صحیح نیست.

استقراض از بانک‌ها؟

در این میان برخی کارشناسان بر این باورند دولت به جای استقراض از بانک‌مرکزی از بانک‌ها قرض

نوسان نرخ ارز؛ واقعی یا روانی؟

رئیس‌جمهور دیروز اعلام کرد برخی شبانه‌روز در تلاش هستند همزمان با مذاکرات، نرخ ارز را بالا ببرند و مذاکرات را به اقتصاد گره بزنند

تا خواسته‌های خود را به ملت ایران تحمیل کنند. منابع ارزی موجود، در وضعیت خوبی قرار دارد و برخلاف روزهای اولی که دولت را تحویل گرفتیم، نگران وضعیت نیستیم. پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد که احتمال دستکاری قیمت دلار در روزهای آینده با هدف تحت‌تأثیر قرار دادن جو روانی مذاکرات وجود دارد اما باردیگر به دلیل نبود تقاضا برای دلار با قیمت غیرمتعارف، بازگشت سریع غیرقابل اجتناب خواهد بود.

مالیات در کمین خریداران و فروشندگان ارز

از سوی دیگر بانک مرکزی در مکاتبه‌ای با رئیس شورای عالی کانون صرافان ایران خواستار اعلام نیازهای جدید ارزی متقاضیان

قیمت دلار در حالی همزمان با مذاکرات وین برای بازگشت آمریکا به برجام دچار نوسان شده که عرضه ارز در بازار متشکل ارزی در سال جاری ۳/۷ برابر سال قبل بوده و کمبودی در بازار وجود ندارد. بنابراین رشد قیمت ارز بیش از آن‌که تابعی از شرایط اقتصادی باشد، تحت‌تأثیر جو روانی است. افزایش قیمت دلار در روزهای گذشته به یکی از مهم‌ترین اخبار اقتصادی کشور تبدیل شده و تحلیل‌های مختلفی درباره آن صورت گرفته است. در این میان باید به این سوال پاسخ داد که آیا این افزایش از پشتوانه اقتصادی برخوردار است یا این افزایش را باید به طور دیگری تحلیل کرد.

پیش از شروع مذاکرات وین، بازار ارز روند متعادلی را طی می‌کرد و همزمان با مذاکرات نیز این روند در بازار رسمی ادامه داشت و دلار مابین کانال ۲۷ تا ۲۸ هزار تومان در حال جابه‌جایی بود.